

stichting

Renkums Beekdal

Gebiedsproces Renkumse Beekdalen

PROCES , VISIE , AGENDA , IMPLEMENTATIE

MATHIEU PINKERS

STICHTING RENKUMS BEEKDAL

5 MAART 2024 RAADSONTMOETING

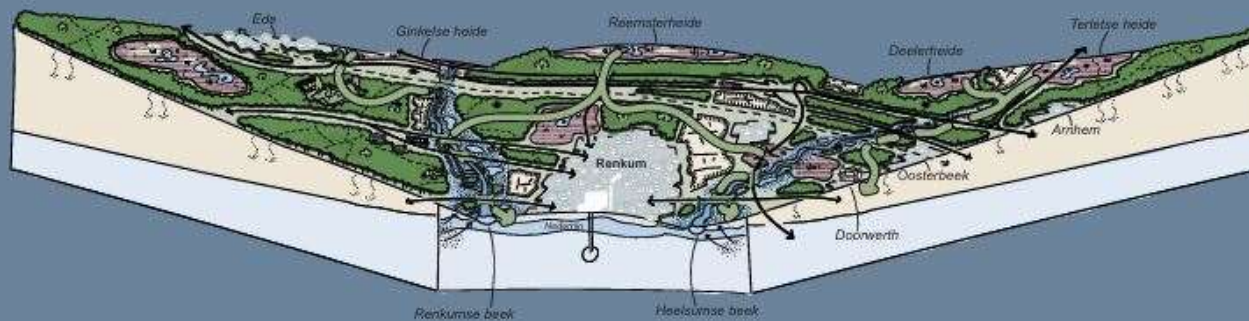
STROMENDE BEKEN VERBINDEN

Visieverhaal Renkumse en Heelsumse beekdalen

DE BEEKDALEN DIE WIJ WENSEN VOOR ONZE BEWONERS EN BEZOEKERS

In de toekomst stroomt er altijd water door de beken. De beken hebben in een natuurlijk beekdallandschap de ruimte om hun weg te vinden van het hoge stuwvalgebied van de Veluwe naar de lage uiterwaarden van de Nederrijn. Minder wateronttrekkingen voor drinkwater, landbouw en industrie, minder naaldbos, gezonde landbouw en een groter bewustzijn van het effect van watergebruik bij omwonenden zorgen ervoor dat het watersysteem zich heeft hersteld. Samen met het omliggende beekdallandschap vormen de beken

in het beekdal van de Heelsumse en Renkumse beek een robuuste ecologische verbinding voor allerlei plant- en diersoorten. Tussen de Veluwe en de Nederrijn kunnen dieren, planten en bodemorganismen zich vrij bewegen en verspreiden. De biodiversiteit is er vergroot en het natuurlijke systeem meer robuust. Bewustzijn bij overheden, bewoners, ondernemers en bezoekers zorgt ervoor dat er voldoende stilte, rust en duisternis is voor dieren om zich veilig te voelen en zich te durven verplaatsen.

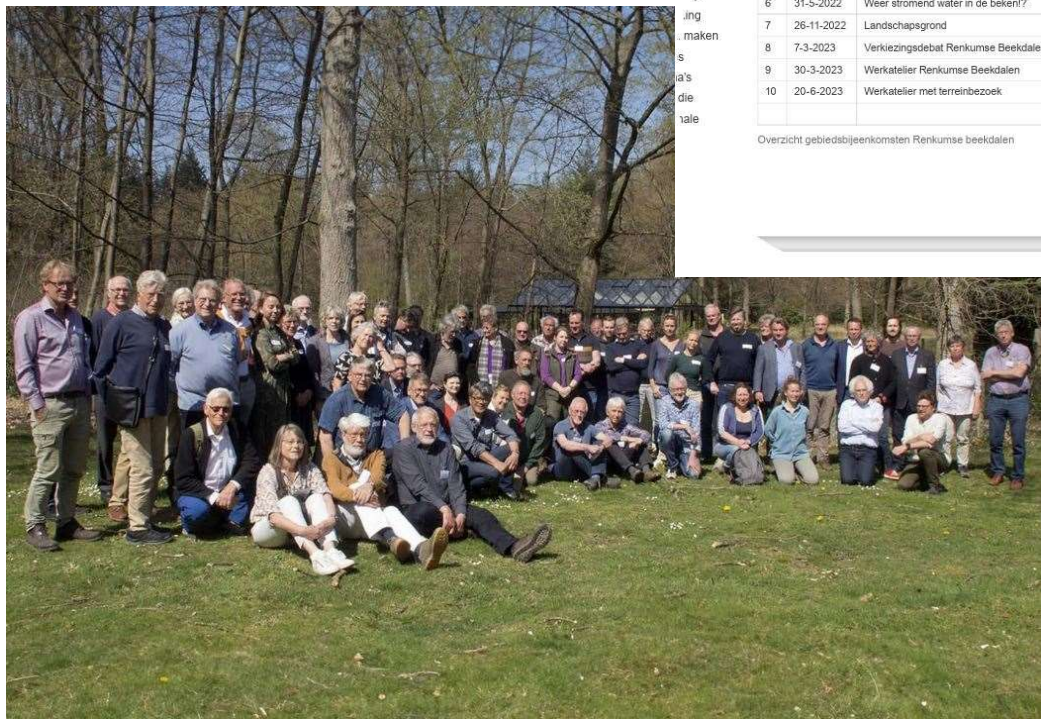
...overens tijdig bij deze ontwikkelings...
 ...ers uit naar de...
 ...mijn. Op dit moment...
 ...acht voor het formuleren van de...
 ...et landelijke gebied van Nederland...
 ...werking daarvan in het programma Vitaal...
 ...ijk Gebied Gelderland in voorbereiding.

...overens tijdig bij deze ontwikkelings...
 te betrekken organiseert Stichting Renkums...
 Beekdal gebiedsbijeenkomsten onder de noemer...
 van Gebiedsproces Renkumse Beekdalen.
 Sinds 2019 hebben een tiental bijeenkomsten...
 plaatsgevonden. Deze werden bezocht door in...
 totaal ruim 500 personen waarvan 200 personen...
 meerdere keren.

Nr	Datum	Thema	Locatie	Deelnemers
1	12-12-2019	Zonnevelden op het landgoed Cuadenoord	Doelum	76
2	20-2-2020	Toekomst van het Renkums Beekdal-Zuid	De Beken	85
3	15-6-2021	Recreatiezonering Renkums Beekdal-Noord	Online	16
4	20-7-2021	Omgevingsvisies op het Renkums Beekdal	Bijenhuis	27
5	22-4-2022	Heel het Renkums Beekdal	Bluunderkamp	123
6	31-5-2022	Weer stromend water in de beken?	Doelum	57
7	26-11-2022	Landschapsgrond	Beekdalhoeve	32
8	7-3-2023	Verkiezingsdebat Renkumse Beekdalen	Doelum	57
9	30-3-2023	Werkatelier Renkumse Beekdalen	Nivonhuis	21
10	20-6-2023	Werkatelier met terreinbezoek	Beekdalhoeve	17
			gemiddeld	52

Overzicht gebiedsbijeenkomsten Renkumse beekdalen

jp
 ing
 .maken
 s
 a's
 die
 taale

organisaties zijn:

- ig Renkums Beekdal | Vijf Dorpen in 't Groen
- oeristisch Platform Lage Veluwe | IVN Zuid
- West Veluwezoom | IVN Ede | Natuurcentrum
- Veluwe | Stichting Milieuwerkgroepen Ede | Mooi
- Wageningen | Werkgroep Stromende Beken |
- Werkgroep Virtueel Bezoekerscentrum Heelsums
- Beekdal | Werkgroep Verbindend landschap |
- Heelsums Beekdal | KNNV, afdeling Wageningen
- | Stichting Buitens van Renkum, pilotgroep
- Jufferswaard

- Aan de volgende programma's kan worden gedacht:

Specifieke gebiedsprogramma's om ambities en opgaven voor een deel van de gemeente in te vullen. Dat kan een dorp zijn, een dorpscentrum, een deel van het buitengebied, een specifieke locatie (bijvoorbeeld het Renkums beekdal, waarvoor onder de werktitel 't Gletsjerparadijs al een initiatief loopt, of het Pro Persona terrein in Wolfheze waarvoor voornemens tot herontwikkeling bestaan).

Thematische programma's om voor een bepaald thema de ambities en opgaven verder uit te werken. Te denken valt aan energietransitie, klimaatadaptatie, economische versterking, etc.

Participat er

		rol de ge... spelen. Regisserende, samenwerkende, sturende of opdrachtgevende		
5	december 2022	Vaststellen van ambities voor gebieden en rol van de gemeente en kaders	Ambities e. voor gebieden liggen vast	
6	2023	Het betrekken van alle betrokken actoren bij de mogelijk gewenste ontwikkeling en in de gebieden.	Toepassen participatie met burgers en overige actoren	
7	Tot 2025	Het integraal beschrijven van gebieden. Bepaald moet worden wat haalbare normen zijn. Daar waar meer ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt kan gekozen worden voor lagere normen. Nagedacht moet worden welke activiteiten gestimuleerd moeten worden of beperkt etc.	Het hebben van een gebiedsbeschrijving met toedeling functies en activiteiten	B ar
	ber 2025	Vaststellen van de integrale	Het h	

PRD

Motie
Gebiedsvisie
brede
stroomgebied Renkumse beken

De raad van de gemeente Renkum, in vergadering bijeen op 30 juni 2021.

Constaterende dat

- In 2013 het project Renkums Beekdal, waarbij industrieterrein Beukenlaan teruggegeven is aan de natuur teneinde een ecologische verbinding met de Veluwe tot stand te brengen, tot afronding is gekomen;
- De Renkumse beken waar het beekdal naar vernoemd is beginnen in gemeente Ede en eindigen in gemeente Wageningen;
- Stichting Renkums Beekdal samen met 6 andere organisaties en in overleg met de drie gemeenten en Provincie Gelderland werkt aan een gebiedsvisie voor het brede stroomgebied van de Renkumse beken;
- De Provincie aan een ecopassage onder de N225 werkt om de uiterwaarden en het Renkums Beekdal met elkaar te verbinden;

Overwegende dat

- De ecologische corridor 'Renkumse Poort' niet alleen beschermd, maar ook versterkt en verbeterd moet worden;
- Daarvoor een gebiedsvisie nodig is met concrete ontwikkelmogelijkheden om de natuurwaarden en de corridorfunctie te verbeteren;
- De gemeente Renkum weinig capaciteit en middelen heeft om die visie zelf op te stellen;
- Een visie die ontwikkeld wordt vanuit de samenleving voor extra draagvlak zorgt;
- Een gemeentegrens overstijgende visie voor een meer integrale insteek zorgt;
- Natuurversterking bekeken moet worden in relatie tot andere ruimtelijke opgaven zoals woningbouw en energietransitie;

Verzoekt het college

- Aangehaakt te zijn en blijven bij de ontwikkeling van een gebiedsvisie door Stichting Renkums Beekdal en de samenwerkende organisaties op het brede stroomgebied van de Renkumse beken;
- Ervoor te waken dat de inwoners van Renkum vanuit een brede invalshoek (natuur- en landschapswaarden, recreatief medegebruik, overige ruimtelijke functies) actief worden betrokken bij het opstellen van de gebiedsvisie;
- De samenwerkende organisaties te vragen om concrete kansen, ontwikkelmogelijkheden en aanbevelingen te noemen voor het versterken van de natuurwaarden en de corridorfunctie van de Renkumse Poort;
- Deze input, in samenhang met de visies van Wageningen en Ede en in overleg met de Provincie, in relatie tot andere ruimtelijke opgaven, te gebruiken bij het opstellen/actualiseren van de Omgevingsvisie en de concrete uitwerking in het Omgevingsplan en in die vorm ter vaststelling voor te leggen aan de raad;

Participatieniveau (ladder)	Omschrijving
Consensus	Meebeslissen (organisaties en instanties die vanuit een bevoegd gezag rol moeten instemmen met plannen)
Betrokken	Breed meedenken op merendeel thema's/kansen; Deelnemers mogen wel meedenken maar niet meebeslissen
Informatie of advies betrekken	Meedenken op één of enkele thema's/kansen; Deelnemers mogen wel meedenken maar niet meebeslissen
Communiceren	Informatie delen en ophalen en reageren op vragen
Informeren	Informatie delen

Intentieverklaring Gebiedsproces Renkumse Beekdalen

Versie 28 maart 2023

Intentieverklaring Verkenningfase Gebiedsproces Renkumse Beekdalen

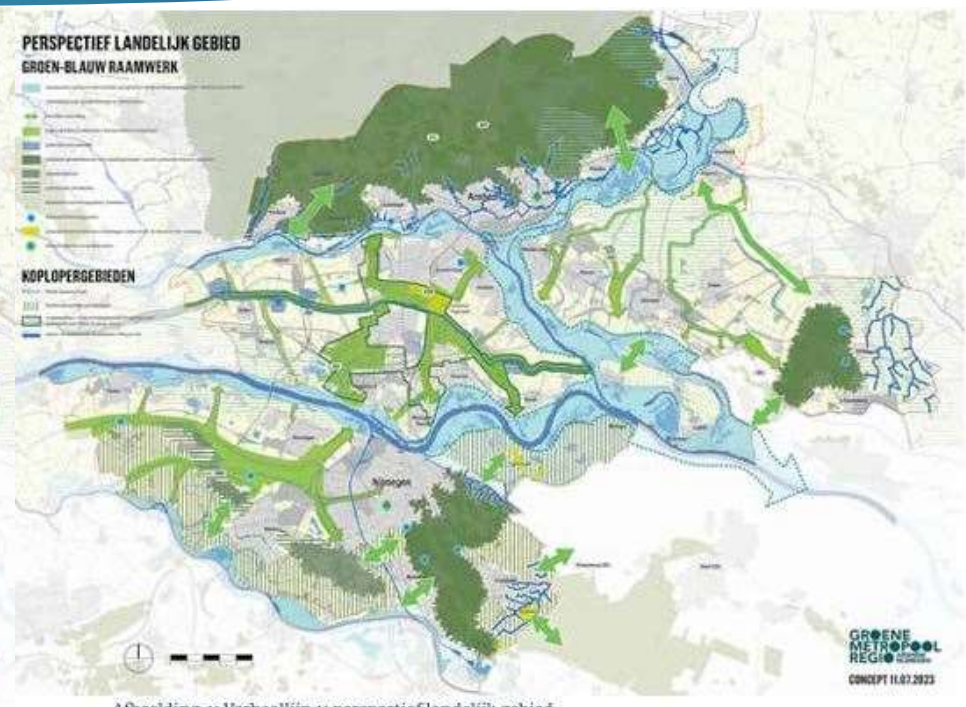
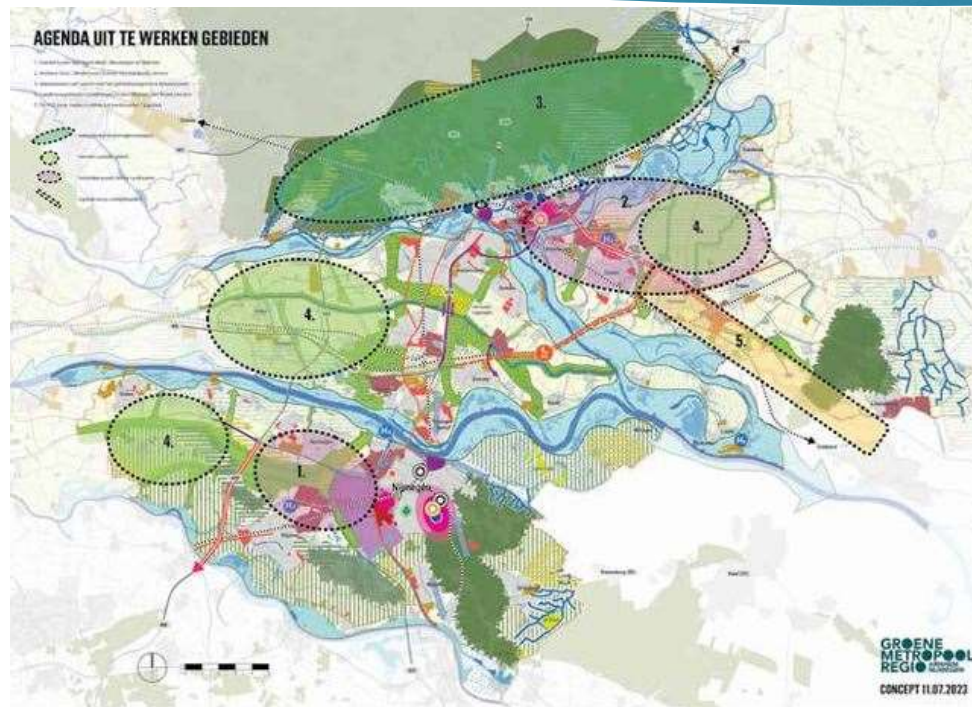
Versie 28 juni 2023

De initiatiefgroep bestaat uit de volgende streekholders:

- Stichting Renkums Beekdal
- Vijf Dorpen in t Groen
- IVN Zuid West Veluwe
- Toeristisch Platform Lage Veluwe
- Werkgroep Stromende beken
- Natuurcentrum Veluwe
- IVN Ede
- Samenwerkende Milieugroepen Ede
- Mooi Wageningen
- Stichting Land van Peelen
- Werkgroep Virtueel Bezoekerscentrum Heelsums Beekdal

"Streekholders"

In de vele gesprekken die inmiddels gevoerd zijn met betrokkenen bij dit proces dook de term "streekholders" een paar keer op. Streekholders zijn mensen en instanties die een belang hebben in het gebied, er een sterke band mee hebben én graag willen samenwerken met anderen.

Afbeelding 4: Verhaallijn 1; perspectief landelijk gebied

Organisatie & Planning

Afstemming en uitwisseling van informatie

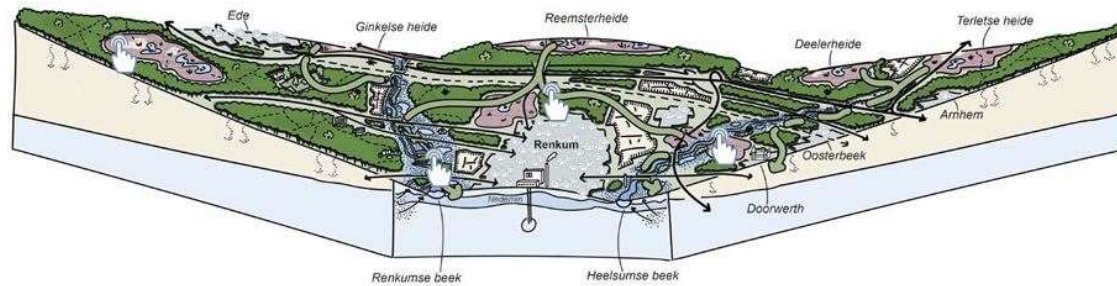

STROMENDE BEKEN VERBINDEN

Visieverhaal Renkumse en Heelsumse beekdalen

DE BEEKDALEN DIE WIJ WENSEN VOOR ONZE BEWONERS EN BEZOEKERS

Stromende beken vormen het uitgangspunt van het visiebeeld voor de Renkumse en Heelsumse beekdalen. In de toekomst stroomt er weer altijd water door de beken. Permanent stromende beken zijn het bewijs dat we met het beleid om de Veluwe ecosystemen te herstellen op de goede weg zijn. De beken hebben in een natuurlijk beekdallandschap de ruimte om hun weg te vinden van het hoge stuwwalgebied van de Veluwe naar de lage uiterwaarden van de Nederrijn. Minder wateronttrekkingen voor drinkwater, landbouw en industrie, minder naaldbos, gezonde landbouw en een groter bewustzijn van het effect van watergebruik bij omwonenden zorgen ervoor dat het watersysteem zich heeft hersteld. Samen met het omliggende beekdallandschap vormen de beken in het beekdal van de Heelsumse en Renkumse beek een robuuste ecologische verbinding voor allerlei

plant- en diersoorten. De biodiversiteit is er vergroot en het natuurlijke systeem meer robuust. Tussen de Veluwe en de Nederrijn kunnen dieren, planten en bodemorganismen zich vrij bewegen en verspreiden. Het water in de beken wordt langzaam afgevoerd en vormt een belangrijke verbinding voor waterdieren en planten. In de schone beken zwemt de beekprik en ijsvogels vliegen af en aan. De grotere natuurlijke grazers trekken vanuit de voedselrijke uiterwaarden en vochtige beekdalen naar de hogere bossen en heidevelden. Gelukkig zijn die onbebouwd gebleven. De bossen met veel dood hout zijn diverser dan nu, ze hebben een grotere biodiversiteit en zijn ecologisch robuuster. Wespandief en Zwarte specht komen er volop aan hun trekken. Over en onder de grote wegen en spoorlijn zijn ecopassages gerealiseerd, op de N-wegen wordt rustiger gereden en de meeste hekwerken zijn verdwenen. Ook

zijn er stiltegebieden en lichtvrije zones aangewezen. De recreatie vindt voornamelijk plaats aan de randen van het gebied. Bewustzijn bij bewoners, ondernemers en bezoekers zorgt ervoor dat er voldoende stilte, rust en duisternis is voor dieren om zich veilig te voelen en zich te durven verplaatsen. In de schemer, wanneer de nevel over het landschap trekt, loopt het wild naar de beek waar het op de vochtige beekdalweiden kan grazen. Dit alles vraagt om een duurzame inrichting en gebruik van het gebied met aandacht voor recreatie aan de randen en bij cultuurhistorisch interessante plekken voor beleving van natuur, landschap en erfgoed. Daarnaast is er plaats voor vormen van gezonde landbouw passend in een kwetsbaar beekdallandschap. Meer loofbos, heidegebieden en stuifzanden in plaats van naaldbos, zorgt ervoor dat zoveel mogelijk neerslag wordt benut om het grondwater aan te vullen.

INHOUD

1.

Inleiding

2.

Stromende beken

3.

**Robuuste
verbindingszone**

4.

**Duurzame
inrichting
en gebruik**

5.

**Voorstel voor een
uitvoeringsagenda**

6.

**Prikbord
en verder lezen**

LEESWIJZER

De basis van deze visie wordt gevormd door het visiebeeld voor de beekdalen in 2040. Daarin komen drie belangrijke thema's naar voren: stromende beken (hoofdstuk 2), robuuste (ecologische) verbindingszone (hoofdstuk 3), en duurzaam landgebruik (hoofdstuk 4).

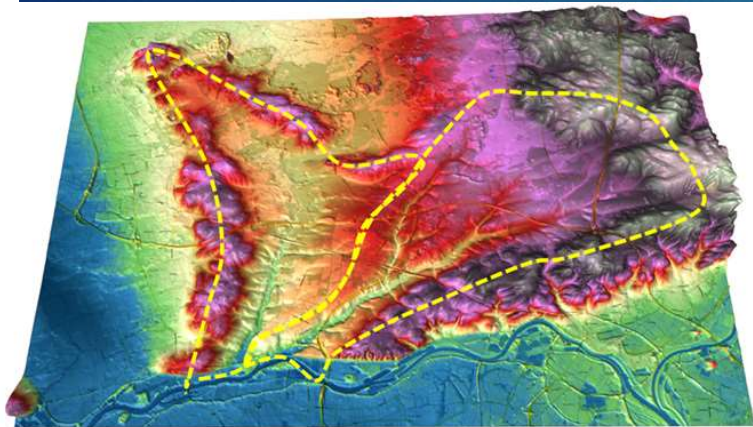
Deze hoofdstukken hebben een vergelijkbare indeling met de visie en ambitie op het thema, een toelichting op de opgave, de huidige knelpunten en mogelijke maatregelen.

In hoofdstuk 5 werken we de voorgaande hoofdstukken uit in een uitvoeringsagenda. Het prikbord in hoofdstuk 6 ten slotte biedt ruimte voor nieuwe en andere ideeën en initiatieven naar aanleiding van het visieverhaal van het burgerinitiatief.

Tip: met een klik op de blokken links komt u gelijk uit bij het betreffende hoofdstuk.

Driedimensionale weergave van de hoogtekarta van de Zuidwest-Veluwe (Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl)). De donkerblauwe gebieden liggen lager dan 6 m +NAP. Lichtgrijze gebieden liggen hoger dan 90 m +NAP. De gele lijnen markeren de waterscheidingen van het Renkums beekdal (rechts) en het Heelsums Beekdal (links). © Barend de Jong.

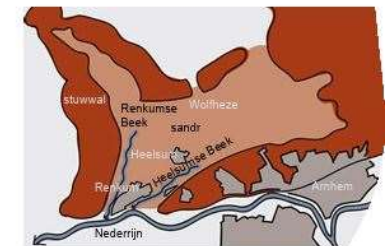

...elen van de bodem zijn verarmd v
 afvoer van mineralen hetgeen plaatselijk is
 versterkt door intensieve exploitatie (stikstof,
 grondwaterwinningen, land- en bosbouw
 exploitatie). Daarom willen wij voor onze
 Renkumse beekdalen herstel van bodem
 en ecologische stabiliteit. Alleen zo kan het
 landschap van de Renkumse beekdalen van
 betekenis blijven als wezenlijk onderdeel
 van een vitaal Gelders landelijk gebied en

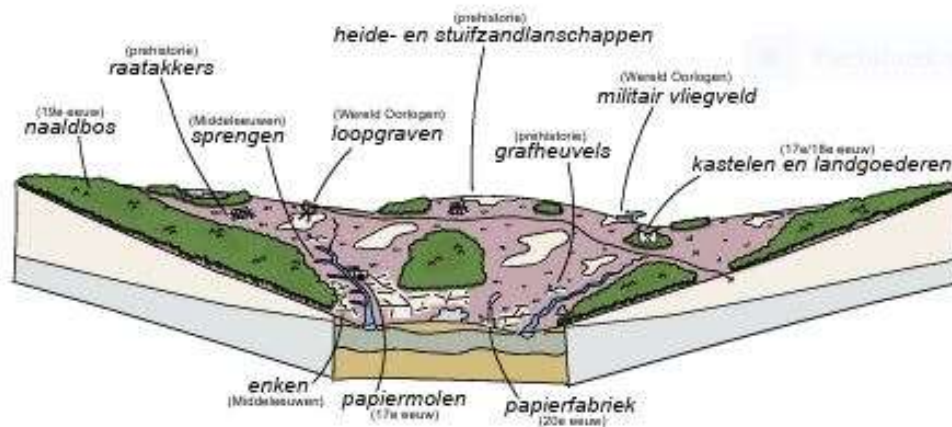
1.3 Landschapsanalyse

Context en ligging

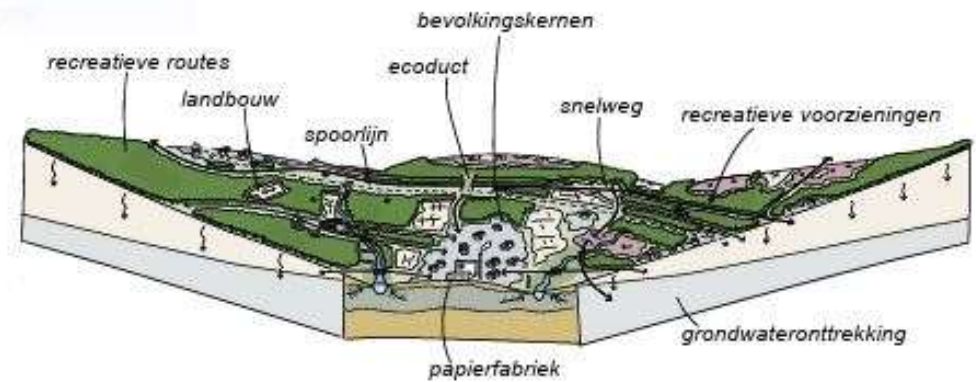
Het gebied van de Renkumse beekdalen wordt bepaald door de grenzen van het onderliggende watersysteem. Het omvat de Spoelzandvlakte (of 'sandr') van Wolfheze (het lichtbruine gebied in figuur 3) en (een deel van) de aangrenzende Veluwemassief. Water uit de hogere omgeving stroomt naar de Renkumse beekdalen. Beide beekdalen worden gevoed door water uit de spoelzandvlakte en de Veluwemassief. Figuur 3 laat ook de Rijn zien die splits in de Nederrijn in de Renkumse beken op. De Renkumse beken stromen verder

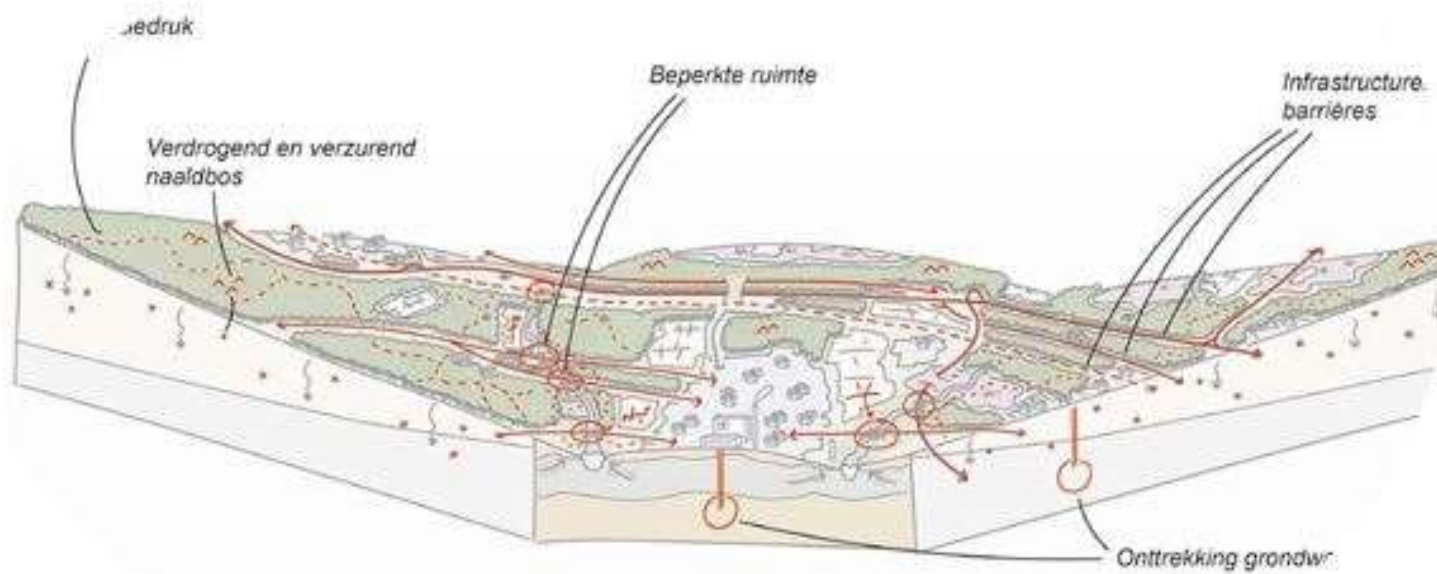
Figuur 3. Het visiegebied omvat de sandr van Wolfheze met aangrenzende stuwwallen en ligt in een waaiervormig gebied waar twee beken uitstromen op de Nederrijn. Tusschen ligt het hoger gelegen dorp Renkum.

Figuur 6: Historisch landgebruik in de Renkumse beekdalen.

Figuur 7: Huidig landgebruik in de Renkumse beekdalen.

Veranderingen van de beekdalen

... kostbare
 ...erd dan via het trage
 ...em dat de beken een constante
 ...voer kan bieden. Als de regen weer voorbij
 ...n de droge tijd begint, is het grondwater niet
 aangevuld en komen de beken snel weer droog te
 staan. Bergen van water is dus het devies.

...n.

...eek kan
 ...n andere
 ...id van de
 ...n, kan het
 concentreren
 ...sche niveau
 ...nsrijke beken.

...te
 ...eer

2.3 Waterkwaliteit
 Over het algemeen is de waterkwaliteit in de beken goed. Het water wordt gefilterd door het zand in de ondergrond en er is hogerop weinig landbouw. Maar als het langere tijd droog is en er weinig water in de beken staat, hebben gewasbeschermingsmiddelen en bemesting op agrarische gronden en de uitspoeling daarvan een negatief effect op de waterkwaliteit. De concentratie van deze stoffen is dan aanzienlijk hoger in het schaarse beekwater.

Er is een aantal plekken in de beekdalen waar de kwaliteit beter kan:

- » Bij de Heelsumse beek kan water van de weg in de beek lopen.
- » De Heelsumse beek loopt door enkele intensief bemeste weilanden.

... Bij het Land van Peelen wor
 » In het algemeen hebben ...niten van gewasbeschermingsmiddel
 op agrarische velden in de buu
 een negatief effect op de waterkw
 uitspoeling naar het oppervlaktewate

2.4 Knelpunten
 Het grootste knelpunt dat het herstel van de in de weg staat is de hiervoor geringe beschikbare hoeveelheid water. (Grote) wateronttrekkers ontregelen het watersysteem. Water wordt onttrokken door:

- » Drinkwaterwinning
- » Industrie
- » Agrarische bedrijven
- » Bewoners

Daarnaast dragen naaldbossen bij aan de verdroging van het gebied doordat een deel van het regenwater het grondwater bereikt.

Als het gaat om water
 van gewasbesch
 een negat

3. ROBUUSTE VERBINDINGSZONE

Wat er nodig is om een robuuste verbindingzone van de Hoge Veluwe naar de Nederrijn te realiseren, staat centraal in dit hoofdstuk. We lichten toe wat een verbindingzone is, aan welke basiscondities moet worden voldaan en wat er nog aan maatregelen nodig is om deze verbinding te realiseren.

"Ken je dat beeld als je op de Hoge Veluwe bent? Dan staan er groepen mensen stil te kijken. Waarom? Omdat ze daar wild zien. Dat zie ik ook op het Renkums beekdal: dat ik vanaf de beekdalen de herten zie grazen. Bij het bezoekerscentrum het dal in de heide zie ik ook herten en teëen zie grazen. Het is een heel rustig is, zodat de herten rustig kunnen grazen. Bij hele corridor als..."

3.1 Visie en ambitie

"Afmaken en verder ontwikkelen van de 'Renkumse Poort': het realiseren van een onbelemmerde ecologische verbindingzone van de Veluwe tot de Nederrijn via de Heelsumse- en Renkumse beekdalen."

De beekdalen vormen een ecologisch en cultuurhistorisch waardevol gebied. Al sinds eind vorige eeuw staat het gebied vast te ontwikkelen als robuuste verbindingzone tussen de Zuidwest-Veluwe en de uiterste Nederrijn. Het gaat daarbij om het behoud van de biodiversiteit van het gebied, doordat zij de migratie van groot en klein mogelijk maken. Dit kan door behoud van edelheide, grasland, veld en amfibieën, maar ook aan plan bodemorganismen.

Ondanks forse investering

Ne

zijn:

» Vi

pei

Utr

3.3 Basiscondities voor het functioneren van ecologische verbindingzones

Om verplaatsing tussen leefgebieden voor zoveel mogelijk soorten mogelijk te maken, moeten ecologische verbindingzones voldoen aan twee voorwaarden:

- » Ze moeten **passerbaar** zijn voor zoveel mogelijk soorten organismen die in het betreffende landschap kunnen voorkomen.
- » Ze moeten **bewoonbaar** zijn voor soorten die zich nauwelijks kunnen verplaatsen (de meeste planten, kruipende dieren, micro-organismen, etc.).

Om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen zijn vier basiscondities van belang:

Continuïteit in de lengte

Continuïteit in de lengte van ononderbroken natuurlijke leefgebieden en begeleidende ruimtelijke structuren in de lengterichting, waarlangs soorten kunnen verplaatsen, zoals soortenrijke graslanden, dekking bosranden,

- » **Afwezigheid** van langterechtende structuren door migratiehinder, zoals bebouwing, menselijke activiteit, hekken, wegen, open terreinen met onvoldoende dekking,

Diversiteit en ruimte in de breedte

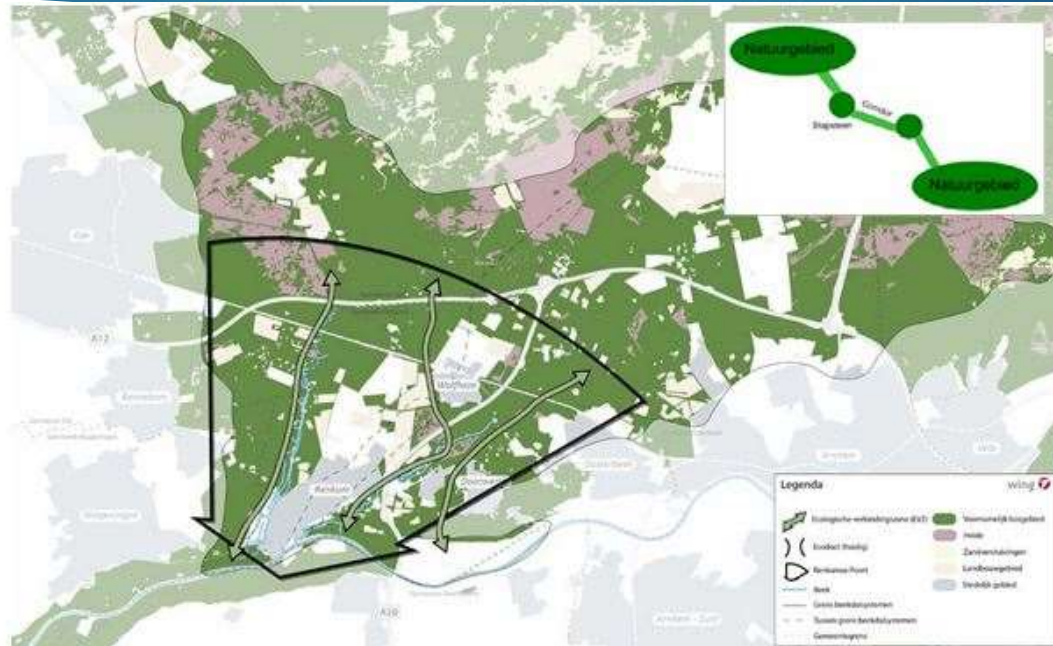
- » **Aanwezigheid** van verschillende leefomgevingen, zoals beken, beekoevers, graslanden, bosranden, gesloten bos, heide, van zodanige kwaliteit dat soorten met een gering verspreidingsvermogen zich kunnen vestigen, voortplanten en uitbreiden.
- » **Afwezigheid** van verstoring en aantasting van de leefomgevingen door verandering van landgebruik. Dit geldt in het bijzonder voor en in de nabijheid van zeldzame en kwetsbare leefomgevingen, zoals beken, beekoevers, beekdalgraslanden.

Veiligheid in de omgeving

- » **Aanwezigheid** van rust, stilte en duisternis, niet alleen binnen de verbindingzone, maar ook in

- » Restrictieve veranderingen door verplaatsing van verbindingzone, verstoring door overstroming.

Figuur 8: De grote zwarte pijl duidt het gebied van de Renkumse Poort aan: de verbinding van de Veluwe met de Nedertijn. Binnen het gebied van deze pijl lopen echter ook enkele grijze lijnen: de snelwegen. Deze doorsnijden het gebied en versnipperen daarmee de natuurgebieden. De groene pijlen duiden de ecologische verbindingen aan; sommige van deze verbindingen zijn al bevordert door het ontwikkelen van eoducten; andere verbindingen hebben nog de nodige ingrepen nodig.

Duurzame inrichting en gebruik

Dit hoofdstuk gaat over duurzame inrichting en gebruik van het gebied. De beekdalen hebben naast natuur en water ook andere functies, zoals recreatie en landbouw. Dit landgebruik heeft allemaal invloed op het watersysteem in de beekdalen.

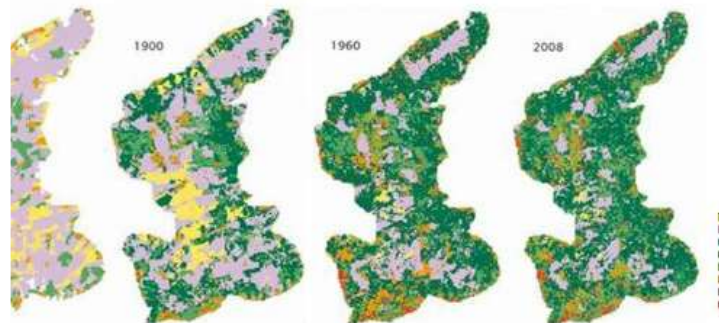
4.1 Recreatie aan de randen

Visie en ambitie

"Recreanten zijn welkom in het gebied. We willen hen zoveel mogelijk opvangen in de randen van het gebied zodat de kern van de sandr rustig blijft."

Het gaat om het aanwijzen van gebieden om de drukte te spreiden en deze op te vangen in de gebieden waar de minste natuurschade wordt aangericht. Dat versterkt de kwaliteiten van het gebied: gevarieerde landschappen langs de (dorps- en stads)randen van het gebied met een grotere capaciteit voor de opvang van recreanten. En grotere open ruimten van heide en zandverstuivingen in het hart van het gebied.

De beekdalen zijn een goed behouden, afwisselend natuurgebied waar meerdere lagen erfgoed te vinden zijn. Dit trekt jaarlijks veel recreanten van de nabije omgeving en verder weg. Deze mensen komen wandelen, fietsen, kamperen, sportvondten uittelen, koffiedrinken, eten. etc."

Historische ontwikkeling van het landgebruik op de streekgebied (Nijhuis, 2017 in Witte et al. 2019).

de afzonderlijke
doelen stellen en
schiets hier tekort. Een
landschappelijk beheer
aanpak geeft inzicht in de
afzonderlijke terreinbeherende

gebied met een hogere biodiversiteit. Behoud van landbouw is dus de ambitie. Het is van belang dat landbouw bijdraagt aan het gebied. Extensieve, natuurinclusieve landbouw past hier goed. In tegenstelling tot intensieve landbouw en landbouwwormen die veel water, gewasbescherming en kunstmest gebruiken. Beheer als landschapsgrond heeft de voorkeur.

- Kringlooplandbouw met een... waar boeren voor betaald worden
- Akkerbouw
- Extensiveren en omvormen naar natuurinclusief met bijvoorbeeld... plaats van maïs of raaigras.
- Kringlooplandbouw met een... waar boeren voor betaald worden

Wasserpakket passend bij het
beschikbare hoeveelheid water.
Landbouw gericht op

[Meer lezen over dit onderwerp?](#)
[Klik hieronder op de knop om mee te](#)

Groen blauwe ecologische verbindingen , vier ecoducten

Geen bouw in beekdal, geen beregening uit beek en dal

Rust en stilte, extensieve recreatie, natuurlijk beheer

5. UITVOERINGSAGENDA

Inleiding

De uitvoering en de voorbereiding van de uitvoering van deze gebiedsvisie vraagt om inzet en samenwerking van meerdere actoren: van betrokken vrijwilliger tot betrokken Kamerlid, van betrokken gebiedsbezoeker tot betrokken Statenlid, van betrokken ingeland tot betrokken waterschapsbestuurder, van betrokken burger tot betrokken raadslid en van betrokken terreinbeheerder tot betrokken gemeentebestuurder.

Daarom presenteren we een voorstel voor een uitvoeringsagenda waarin aan alle betrokkenen wordt gevraagd acties en maatregelen te nemen voor die onderdelen waar zij een verantwoordelijkheid in hebben. Ook vragen we iedereen mee te werken aan de voorbereiding van de acties van anderen. Alleen eendrachtige samenwerking kan de geformuleerde ambities voor de realisatie van de Renkumse Beekdalen als robuuste ecologische verbindingzones en het hiervoor benodigde herstel van de hydrologische en natuurwaarden realiseren. Te vaak en te lang is de realisatie van de beekdalen niet langer.

De we de opgaven voor de realisatie van de beekdalen inzicht

op de ambities m.b.t. water, verbindingzone en landgebruik. We sluiten deze uitvoeringsagenda af met een voorstel voor een projectmatige bundeling van maatregelen met bijbehorende verantwoordelijke actoren voor specifieke deelgebieden weergegeven op kaart. De uitvoering van maatregelen vraagt nog om nadere specificatie en overleg. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van werkateliers met betrokken burgers, beheerders en bestuurders. Indicatief wordt per deelgebied een doorkijk gegeven naar de aard van het beoogde landschap.

Op basis van een consultatie (Witberg, 2022) van de meest relevante actoren voor de uitvoering van deze gebiedsvisie is een voorstel en intentieverklaring voor bestuurlijke samenwerking geformuleerd en als integraal onderdeel van deze gebiedsvisie als bijlage bij deze uitvoeringsagenda opgenomen.

5.1. De bestuurlijke opgaven voor deze gebiedsvisie per actor geformuleerd

Gemeenten

Verankeren van de Gebiedsvisie Renkumse beekdalen in de Gemeentelijke Omgevingsvisies en -plannen van Renkum, Wageningen, Ede en ... (actualisering/ herziening bestemmingsplannen voor 2024)

- » ...
- » ...
- » ...
- » ...
- » ...
- » ...

Provincie Gelderland

- » Borgen Gebiedsvisie Renkumse beekdalen in Provinciale Omgevingsvisie Gelderland in het bijzonder met betrekking tot:
  - bescherming van erfgoed
  - begrenzing inzigtigheidsgebied
  - grondwateraanvulling
  - verbod op grondwateraanwinning
  - berekening in het gebied
  - verbod op ...
  - verbod op ...

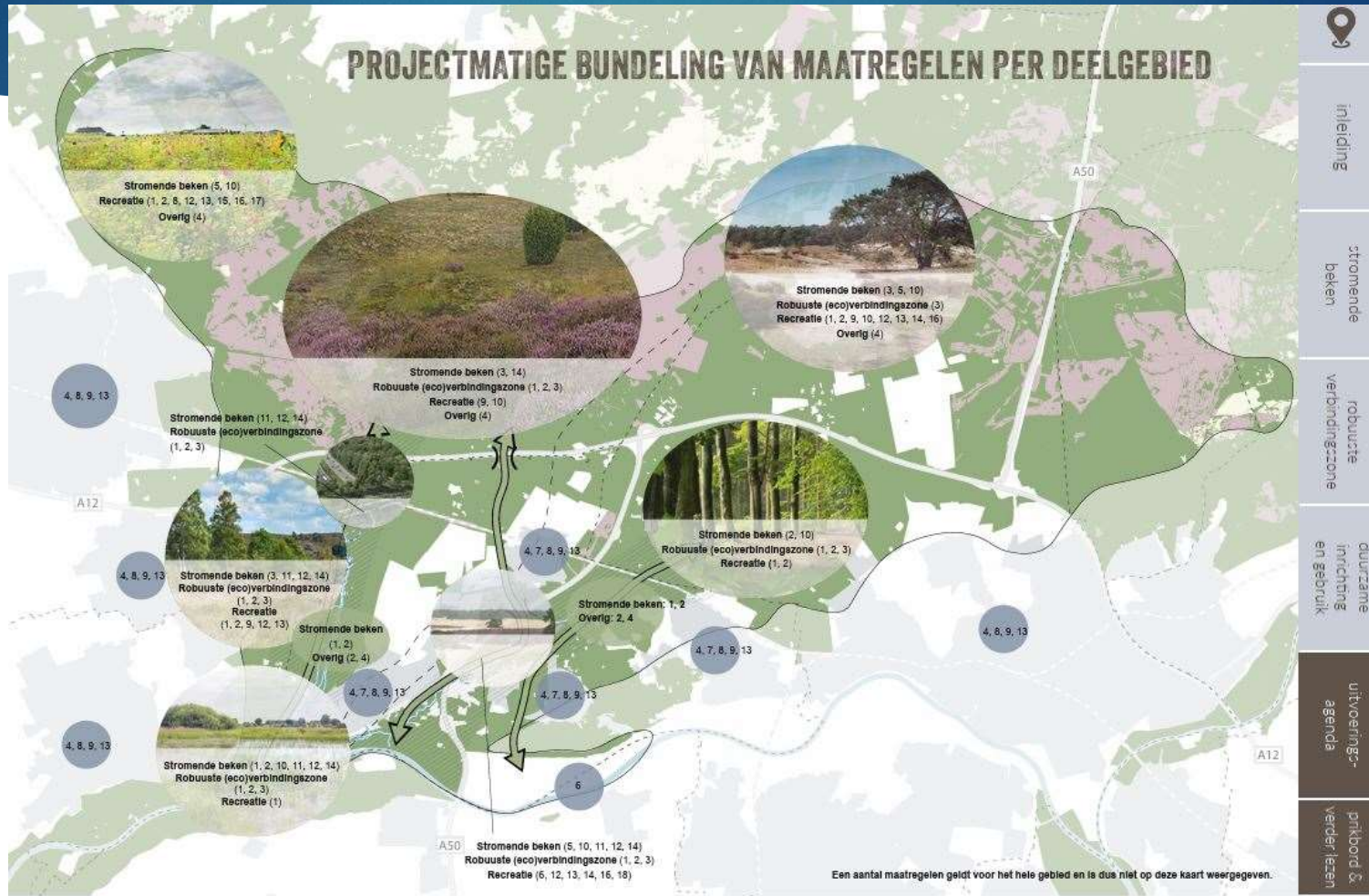

	<p>de K...</p> <p>er overstroningsnatuur in het kerngebied</p> <p>stimuleer uitruil of verwerving van paardenweiden (Quaden...</p> <p>Renkumse Poort 2008).</p> <ul style="list-style-type: none"> Perk nieuwe woningbouw rondom de beekdalen in. 	
	<p>Veiligheid in de omgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> Verminder verlichting. Wijs donkergebieden aan. Ontwikkel stiltegebieden in de kern van het gebied. Verbied activiteiten na zonsondergang. Maak van de N224 en N225 60km/uur wegen om aanrijdingen met dieren te verminderen. Maak van de A12 en de A50 permanent 100km/h wegen om lawaai te verminderen en plaats borden met uitleg langs wegen. Zet in op recreatiezonering (zie maatregelen recreatie). 	
4.	<p>Zekerheid in ruimte en tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> Zet in op voorlichting om bewustwording van de effecten van menselijke activiteit, bouwwerken en verlichting op het natuurlijk systeem te vergroten. Zorg voor duidelijke regels en handhaving. 	<p>Gemeen.</p> <p>vrijwilligersc</p> <p>bezoekerscent.</p>

Maatregelen Recreatie	Trekker
<p>Werk inrichtingsmaatregelen voor verdere zonering van recreatie aan de randen: de start van routes, parkeerplaatsen en horeca uit in een zoneringsplan. Zet specifiek in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bepaalde wandelpaden minder goed ontsluiten, of helemaal sluiten. Wandelpaden verder van de beken afleggen. Wandel- en mountainbikepaden scheiden. Mountainbikepaden buiten de beekdalen aanleggen verbieden. Wandeloosloopgebieden kleiner maken en beter duiden. 	TBOs
<p>Maatregelen voor recreatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Historisch militair vliegveld op grondgebied van de gemeente Arnhem. Bosjes en Cardanus bossen. 	Gemeenten
<p>Maatregelen tot handhaving:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wandelpaden blijven. Voortdurend vroeg en na zonsondergang geen recreatie in het gebied. Wandeloosloopgebieden conserveren het historisch bodemarchief van landgebruik (grafheuvels, raaf... 	TP

PROJECTMATIGE BUNDELING VAN MAATREGELEN PER DEELGEBIED

Een aantal maatregelen geldt voor het hele gebied en is dus niet op deze kaart weergegeven.